دوشنبه 22 شهریور 1400 - 07:28

مرگ دانته الیگیری؛ ادیب و شاعر بلندآوازه ایتالیایی (1321م)

دانته آليگيري ادیب شهیر و نامدار ایتالیایی در ۶ ژوئیه ۱۲۶۵م در شهر فلورانس ایتالیا به‌دنیا آمد و تحصیلات خود را در دانشگاه زادگاه خود به پایان رساند.

دانته آليگيري ادیب شهیر و نامدار ایتالیایی در ۶ ژوئیه ۱۲۶۵م در شهر فلورانس ایتالیا به دنیا آمد و تحصیلات خود را در دانشگاه زادگاه خود به پایان رساند. وي سپس وارد ارتش شد و پس از مدتي با فعاليت در مشاغل سياسي به مدارج بالايی دست يافت اما با توطئه‏چيني دشمنانش، از كارها بركنار شد. او به رشته‏هاي مختلف دانش و ادب علاقه‏مند بود و همه دانش‏هاي زمان خودش را آموخت و سرآمد اقران گرديد. در اين ميان، دانته در جنبه‏هاي گوناگون زندگي جسمي و روحي نيز به استادي دست يافت. دانته در جواني دل در گرو بئاتريس نهاد و به خاطر اين عشق كه از تاريخي‏ترين عشق‏هاي دنياست، قطعه زيباي "زندگي نو" را سرود. هم‏چنين عشق به بئاتريس بود كه مايه اصلي شاهكار بديع "كمدي الهي" دانته گرديد. اين كتاب كه در سه قسمت دوزخ، برزخ و بهشت و هركدام در ۳۳ بند سروده شده است، به عنوان بزرگ‏ترين اثر دانته، در جهان بي‏مانند است و از حيث ژرفي انديشه و نيروي تخيل و لطافت و ظرافت و تدابير سياسي و شرح احساسات مذهبي بي‏همتاست. دانته در اين اثر، از سفر يك روح حكايت مي‏كند كه دو مظهر فلسفه و دين، آن را هدايت مي‏كنند. اشعار فلسفي اين كتاب، تركيبي است از جريان انديشه‏اي خاص با بياني بسيار درخشان در وجود فردي مؤمن و شاعر. دانته در مركز دنيايی خيال‏انگيز قرار گرفته كه با تناسب و خوش آهنگي خاص، عالم شاعرانه و عالم الهي و دنياي محسوس و مافوق محسوس را به هم پيوند مي‏زند. در سفر روحاني كه شاعر در جست وجوي خير مطلق انجام مي‏دهد، عشق بشري كه نيز سهمي دارد، عشقي كه دانته، بناي همه آثار خود را بر آن نهاده است. بشر زيبايی را دوست دارد، زيرا خدا، كمال همه زيبايی‏ها و غايت و محبوب مخلوقات است. ريشه ادراك روحي و مذهبي دانته، در دانش و ايمان جاي دارد. دانته به نقطه‏اي مي‏رسد كه عالم طبيعت و عالم رحمت الهي، يك‏ديگر را تلاقي مي‏كنند و به اين طريق، دانته داور زندگان و مردگان مي‏گردد. دوزخ در كتاب دانته، قلمرو ظلمت است. گردابي دردناك كه آدمي با رها كردن فضيلت و تقوا در آن غوطه‏ور مي‏شود. برزخ نيز كوه دشواري است كه انسان پس از صعود به قله آن، به آسمان‏ها دست مي‏يابد و در اينجاست كه ارواح از دردهاي خود رها مي‏گردند، بهشت نيز در كتاب دانته، عبارت است از زندگي ابدي كه در جريان زمان جاي دارد و زندگي مافوق طبيعي و عالم رحمت الهي است. حضور دانته در همه جاي اين اثر منظوم احساس مي‏شود. دانته زائر دنياي خيال‏انگيزي است كه آن را چون دنياي واقعي و قابل درك و احساس مي‏سازد، زيرا خود از اين دنيا ديدن كرده و آن را خوب مي‏شناسد. "كمدي الهي" تصوير مردي است كه در عين حال، تصوير جهان است. در كتاب "سلطنت"، وي رفتار انساني را از زاويه تقدير ماوراي طبيعي مي‏نگرد اما از طبيعت آدمي نيز غافل نمي‏شود. از نظر دانته، انسان، فردي است در دولت و عضوي از هيأت اجتماعي كه بايد درصورت ضرورت، جان خود را نيز فداي مصلحت اجتماع نمايد اگرچه تصريح مي‏نمايد خير نهايی خداست و انسان اخلاقي به طور مستقيم تابع خداست. دانته هنرمندي است كه عالم بشريت نظير او را كم ديده است. معماري است كه در بناي باشكوه شعر، همه حساب‏هاي دقيق را براي پي‏ريزي در نظر داشته و هرگز ادراك تناسب و هماهنگي در ساختمان اين بنا از چشم او دور نمانده است. همين امر، هنرمندي معجزه‏آسا و نبوغ وي را آشكار مي‏سازد. صاحب نظران معتقدند در هيچ زماني و به قلم هيچ كسي جز دانته، ممكن نبود چنين كتابي نوشته شود و همه بر اين نظر اتفاق دارند كه اگر شش تن از بزرگ‏ترين نويسندگان تمام اعصار و قرون را بشمارند، بي ترديد يكي از آن‏ها دانته خواهد بود. او خصوصيات شعر ايتالياي را تثبيت كرد و با تخيل بلند و قوي خود، قدرت فراواني در توصيف جزئيات از خود نشان داد. اشعار او به موسيقي شباهت دارد و او را يكي از بزرگ‏ترين شاعران عهد باستان و عصر جديد نموده است. دانته به اتفاق عده‏اي از شعراي عصر خويش، مكتب ادبي تازه‏اي بنياد نهاد كه "سبك تازه ملايم" نام داشت. شعار اين مكتب آن بود كه شعر ايتالياي از حالت ابهام و پيچيدگي بيرون آيد و ساده و روان باشد. سال‏هاي پاياني زندگي دانته به فعاليت‏هاي سياسي و نيز تبعيد و آوارگي گذشت تا اين‏كه پس از بيست سال دربدري، سرانجام در سيزدهم سپتامبر سال ۱۳۲۱ ميلادي در سن پنجاه و شش سالگي درگذشت. "زندگي نوين"، "كمديا"، "منازعه آب و خاك" و "نامه‏هاي منظوم" از ديگر آثار اوست.